

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
 Félévre 4 kor. Egyes szám ára . 16 fill.
 ** Hirdetések egyezség szerint közöltetnek. **

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FEHÉR GÁBOR.

***** Megjelenik minden vasárnap. *****
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁROSHÁZA I. em 13.
 Késiratok nem adatnak vissza.
 Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

A pajták megadóztatása.

A pajtákat most már csakugyan megadóztatják. Azok a pajtatulajdonosok, akiknek a pajtájuk le van padlósolva és ablakkal el van látva, 1 kor. 60 fillér pajtaadót fognak fizetni minden esztendőben. Az ablak és padlás nélküli pajták törölve lesznek a megadóztatott pajták jegyzékéből.

A pajták megvizsgálására kiküldött bizottság jegyzőkönyvileg megállapította, hogy az összes kertekben nincsen egyetlenegy olyan pajta sem, amely állandó lakásra alkalmas volna. A megadóztatás azonban ennek dacára is teljes bizonyossággal be fog következni. Hogy milyen alapon, azt csak a jó Isten tudja, és a furfangos észjárású finanszkapacitások.

A pajták megadóztatása valósággal megdöbbentő bizonyossága a tökéletlen és tartahatatlan adóztatási rendszernek, amelynek nincs más célja, mint feljebb srófolni a már most is alig elviselhető közterheket. Ha a pajták — amint a jegyzőkönyvek mondják — állandó lakásra alkalmatlanok, el nem tudjuk képzelni, hogy miféle alapon adóztatják meg azokat. A szerszámos kamaráknak tudunkkal még nincsen adójuk, most azonban úgy ketszik, hogy ezt az új adónemet akarja behozni a végtelen bölcsességű pénzügyi kormány. Ha így haladunk, még megérhetjük, hogy a kocsiszíneket, a juhkarámokat és a

dinnyecsöszök kunyhóit is meg fogják adóztatni.

Annyi kétségtelen, hogy a magyar pénzügyi hatóságok utólérhetlenek az új adónemek felfedezése tekintetében. Csak az a kérdés, hogy az adózó polgárok meddig bírják a rájuk rakott terheket.

KÖZIGAZGATÁS

Uj iparos. Papp István a cipészipar folytatásának engedélyezéséért folyamodott a héten a tanácshoz.

Megszűnt ipar. Soós Lajos a szatóciparról a héten lemondott.

Az 1909-ik évre érvényes lovatási tervet az alispán a héten megküldte a hatóságnak.

A főorvosilak kerítésének kijavítását a héten elrendelte a tanács.

Báliengedélyekből a múlt hónapban 46 korona folyt be.

Segélyezés iránti kérelem Császi Imre és Tóth Sándor állandó havisegélyért folyamodtak a héten a városhoz.

Marhalevelekből a múlt hónapban 215 kor. 80 fillér folyt be.

Telepedés. Dobi József b. újvárosi lakos telepedési engedélyért folyamodott a héten a közgyűléshez.

Záróra meghosszabítási díjából a múlt hónapban 14 korona folyt be.

Megüresedett napdijási állás. A községi bíróságnál a napdijási állás a héten megüresedett.

Veszetttség. A gátoldali kertészség sertésnyájában a héten veszettégi esetek fordultak elő. Ez a ve-

szedelmes betegség a kertészség egyik apaállatáról terjedt el a nyájban.

Számonkérőszék tartatott szerdán a közigazgatási hivatalokban, mely alkalommal az ügy és pénzkezelés minden hivatalnál teljes rendben tartatott.

A pajták megadóztatása. Az adóköteles pajtákat a héten vizsgálta felül egy küldöttség, amelynek Balogh Sándor, Csapó István és Lenecs István pénzügyi titkár voltak a tagjai. A küldöttség a négy kertben körülbelül 300 adóköteles pajtát irt össze.

A városi közmunka leszolgálása a héten megint megkezdődött. A közmunkaerőt az utcák feltöltésére használja a hatóság.

Rendkívüli tisztújító közgyűlés tartatott kedden, Kovács Gyula alispán elnöklése alatt, mely alkalommal a városi főorvosi és rendőrbiztosi állások töltettek be választás útján. Városi főorvossá egyhangulag Dr. Gaál Mihály hajduböszörményi gyakorlóorvos választott meg. A rendőrbiztosi állásra négy pályázó jelentkezett, u. m.: Somogyi Antal, Szilágyi János, ifj. Czeglédi István és Szabó Gábor. A szavazás eredménye ez volt:

Somogyi Antal	71 szavazatot.
if. Czeglédi István	25 „
Szabó Gábor	12 „
Szilágyi János	11 „

Igy tehát Somogyi Antal nagy szótöbbséggel rendőrbiztossá választott 6 évre. Az újonnan megválasztott tisztviselők azonnal le is tették a hivatali esküt.

Hirdetmény. Az 1900. XVI. t.-cz. 8. §-a alapján minden muokaadó köteles a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az országos gazdasági munkás és cselédségélypénztár javára a közadók beszédésére hivatott községi (városi) pénztárba évenként előre 120 fillért befizetni.

TÁRCZA.

Csatangolás.

A kabaré fogalmával csak azóta vagyok tisztában, mióta Zilahy Gyula meg Horváth Kálmán bemutatták nátnak a valódi, hamisítatlan kabarét. Most már tudom, hogy a kabaré olyan nyilvános mulatság, ahol az ember pirulva szórakozik. Aki koránál, vagy veleszületett tulajdonságainál fogva nem tud pirulni, járjon kabaré-estélyekre, ott feltétlenül belejön. Mert egy „választékos” műsorral rendezett kabaré teljes bizonyossággal felpirítja az arczokat, korra és hajlamokra való tekintet nélkül. Ezek után mondani is felesleges, hogy manapság a kabaré a legjobb pirostószor, amelyet melegen ajánlunk a rózsaszín orczácskákkal ékeskedni szerető hölgyközönség szíves figyelmébe. Zilahy Gyulát pedig határtalan elismerés illeti azért, hogy szakítva a Nemzeti színháznál ráragadt ósdi hagyományokkal, a koturnust lombtárba helyezi s a Bánkbán-féle avas kucsmák helyett vadonatúj varrásu frigiái sipkákat huzgál társulatának legjobb tagjai fejébe.

Mert csak ilyen módon érhető el az a nagy és nemes cél, hogy a kabaré áldásaiban a vidék is részesüljön.

A héten különben alkotmányos jogait gyakorolta a közgyűlés: főorvost és rendőrbiztost választott. Mind a kettő derék, fiatal ember. Sok jót várunk mind a kettőtől. A főorvosválasztás egyhangú volt, de a rendőrbiztosra már szavaztak. A „boldogító igen”-ek nagy többsége azonban — szerencsére a legderékabb jelöltre esett. A választás eredménye általános megnyugvást keltett minden felé, csak a Májor Géza üzlete körül tanyázó testületek és társulatok ütköztek meg egy kicsit a dolgon.

— Majd meglássátok — mondogatták komor aggodalommal egymás közt — nem lesz jó vége ennek a dolognak, mert az új biztos katonás ember.

Ezeknek az időközi tisztújításoknak különben az a legkellemesebb következményük, hogy jókat iszik rájuk az ember. Így történt most is. A Dréherben csak úgy folyt a ser. Mikor pedig délután megeredtek az ég csatornái is, a jókedvű társaság még nagyobbakat ivott.

Annyi bizonyos, hogy az új biztos nem fogja megenni magát, mert lesz dolga elég. A tolvajok, betörők és csalók ugyanis mostanában fokozottabb tevékenységet kezdenek kifejteni városunk kül és belterületén. A múlt héten például öt tanyát törtek fel egy éjjel. Az egyik feltört tanyában két mezőőr lakott. Ezek azonban — szerencsére — nem voltak otthon, mert még megtörtént volna az a furcsa dolog, hogy a betörők a különféle ócska szerszámokkal együtt ellopták volna a mezőőröket is. Ez pedig pótolhatatlan veszteség lett volna mezőgazdasági viszonyaink szempontjából.

A mezőgazdasági viszonyokról jut eszembe, hogy a bárczaváltás a héten szerencsés befejezést nyert, de a pusztai pénztárnok belebetegedett a dologba, úgy hogy orvosi tanácsra fürdőbe kell mennie. Azt beszélik, hogy az árvagyám lesz az utitársa, aki szintén gyengélkedik. Nekünk nagyon gyanus ez a kettős kirándulás. Ugy sejtjük, hogy az árvagyám fürdőzésének asszonynézés lappang a háta megett.

Kritikus.

Eternit tetőfedési vállalat Weinberger Gábor
 fakeskedőnél.

Ezen hozzájárulási díj minden év április hó 1-én esedékes. — Ha azonban a munkaadó cselédeknek személyében vagy létszámában, az általános összeírás foganatosítása után változás áll be akkor a változás az új cseléd szolgálatba lépésétől számított 15 napon belül a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) szóval, vagy, írásban bejelentendő, és a hozzájárulási díj ezen bejelentés alkalmával, (tehát április hó 1-je előtt is) azonnal befizetendő; a cselédek személyében beállott változás esetében természetesen csak akkor, ha a munkaadó azt a szolgálatából eltávolított cseléd után azon évre még nem fizette be.

Az Országos gazdasági munkás és cseléd-segélypénztár igazgatósága a törvényben baleset esetére biztosított segélyeket csak akkor köteles kiszolgáltatni, ha a balesetet szenvedett gazdasági cseléd a nevezett pénztárt megillető hozzájárulási díjak azon évi A) mintájú lajstromába szabályszerűen felvételre, és ha utána a 120 filléres hozzájárulási díj az esedékességkor, vagy utóbb ugyan, de ez esetben legalább 30 nappal a baleset előtt tényleg befizetett.

Ennél fogva úgy a hozzájárulás fizetésére kötelezett munkaadók, mint a szóban forgó díj tétel alá eső gazdasági cselédek érdekeinek megóvása céljából felsőbb hatósági rendelet folytán úgy a cselédtartó gazdák, mint a cselédek figyelmét ezen rendelkezések pontos betartására felhívom.

Hajduszoboszló 1909 május 3.

G. Tóth János
polgármester.

— A király a héten Budapestre érkezett, hogy a magyar vezető politikusok véleményét meghallgassa a válság megoldása tárgyában. A héten gróf Desseffy Aurél főrendiházi elnök, Justh Gyula képviselőházi elnök, Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, Széll Kálmán és gróf Zichy Aladár kaptak meghívást királyi kihallgatásra. A válság tehát közeledik a megoldás felé. De, hogy az eredmény milyen lesz, azt még sejtetni sem lehet.

Az elhagyott gyermekek iskolázása.

A városunkban elhelyezve levő nagyszámu elhagyott gyermekek beiskolázása majdnem lehetetlen, mert a felekezeti iskolák nem bírják őket befogadni. Az állam úgy akarja segíteni ezen a dologon, hogy kötelezni akarja a várost, miszerint az elhagyott gyermekek számára községi iskolát állítson fel.

A város ebbe a megoldásba nézetünk szerint nem egyezhetik bele, mert nincs hozzá anyagi ereje. Nekünk az a véleményünk, hogy meg kell fordítani a dolgot.

Az elhagyott gyermekeket az állam helyezte el nálunk. Ha idehozta őket, építessen nekik állami iskolát, mert a város így is rengeteg összeget fizet a gyermekvédelemre.

Ez lesz a dolognak a legmegtérülőbb megoldási módja.

Az állami iskolát szívesen fogadjuk, de mi községi iskolát építtetni teljesen képtelenek vagyunk.

H I R E K.

— Kovács Gyula alispán kedden hivatalos ügyekben városunkban időzött.

— Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tisztviselő kedden városunkban időzött és résztvett az időközi tisztújító közgyűlésen.

— Halálozás. Székely József házipénztári ellenőrt és nejét súlyos csapás érte. Fél éves kislány Elemér ugyanis a héten meghalt. Vigasztalódást kívánunk a bánatos szülőknek.

— A gyermeknap határidejének megbeszélése céljából értekezlet tartatik ma d. e. 10 órakor, a városháza nagy tanácstermében. Az

értekezlet tagjai a héten a következő meghívott kapták:

Az országos gyermekvédő liga egész Magyarországon gyermekvédő napokat rendez.

E gyermekvédő napok már a legtöbb helyen meg is tartattak s így városunk közönségének sem szabad elmaradni ott, ahol a jövő generáció megmentése végett áldoznunk kell.

Felkérem tehát kívül czimzettet, hogy az e tárgyban megtartandó értekezleten f. év május hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor, a városháza nagytermében megjelenni sziveskedjenek.

Hajduszoboszló 1909 ápril. hó 29.

G. Tóth János
polgármester.

— Feltört tanyák. A határunkon uralkodó szármalmas közbiztonsági állapotokat semmi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a múlt héten egy éjjel, a déli tilalmason öt tanyát törtek fel egymásután eddig ismeretlen tettesek. A károsultak: Kiss György II t. 17, Kiss Lajos II t. 20, Császi Jakab III t. 96, Károlyi József VII t. 407 és Cseke Jakab II t. 48 sz. a. lakosok. A feltört tanyákból nagyon sok élelmiszert, ruhaneműt, szerszámot és gazdasági eszközöket vittek el a tettesek, úgy, hogy az okozott kár nagyon jelentékeny. Nagyon érdekes a dologban az, hogy a Császi Jakab tanyájában két mezőőr is lakik de azért egyik sem tud a betörésekről semmit. A betöréseket minden valószínűség szerint egy szervezett betörőbanda követte el, amely szekérre rakta az ellopott holmikat. A nyomozatot Bodnár András járásörmester személyesen vezeti.

— Kiderített lopás. Erdei Sándor téglamunkástól, aki a Karika-féle téglavetőben dolgozik, a múlt héten 77 kiló buzalisztet elloptak. A csendőrség kiderítette, hogy a lopást Kusztós József követte el, akinek a felesége, mint orgazda kerül a bíróság elébe.

— Csalás. A héten két zsidófiu kéregetett a VI-ik tizedben, valami templomnak a javára. Az adományok gyűlték is szépen, de végre felfedezte valaki, hogy a kéregetők csalók. A két jómadár erre kerekelt oldott és eltűnt.

— Nagy eső volt kedden délután az egész határon. Az eső teljesen megáztatta a szomszagos földet.

— Házassulók kihirdetése. A helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő házassulók vannak kihirdetve:

Vőlegény:
Nyitrai Gábor
Végh Gábor
V. Tóth Gábor
Juhász Péter

Menyasszony:
Vas Eszter
Molnár Lidia
Bujna Mária
Arva Juhánna.

— A Bánomkert felkerítése most már gyorsan halad, mert a birtokosok a héten tömegesen megkezdtek a kerítkezést. A kert előjárósága a jövő héten vizsgálja felül az eddig elkészült kerítéseket.

— Öngyilkosság. Szoboszlói Jánosné Kecskeméti Erzsébet a héten maróval megmérgezte magát. A szerencsétlen asszonyt a gyorsan alkalmazott orvosi segély sem menthette meg, mert pár óra múlva rettenetes kínok közt meghalt.

— A „Gazdasági Bank Részvénytársaság” betétek után fizet 5%-os és pedig a betét napjától számítva, kölcsönöket folyósít 48 órán belül a legolcsóbb kamattal mellett. A takarékosági hajlamot növelendő ingyen perselyt bocsát bárki rendelkezésére, az abba időnként bedobott összeget akkor, amidőn a fél óhajtja, átveszi és kamattal mellett betétként őrzi mindaddig, még az illető azt ki nem veszi. Így fillérekből már is tekintélyes összeget gyűjtött össze.

— A vasutuczán egy külön bejáratu szép nagy szoba, esetleg bebutorozva haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Plón Gyulával.

— Menyasszonyok, vőlegények figyelmébe ajánljuk Magyarország legnagyobb óra, ékszer ezüst-nemű üzletét, Debreczenben a negyedszázad óta fennálló Löffkovits Arthur és Társa céget, hol a legmegbízhatóbban és legolcsóbban szerezhetik be szükségleteiket. Nagy képes árjegyzék díjtalanul.

— Lapunk számonkénti elárúsítása. Engedve a közönség régen hangzatosított óhajának, a „Szoboszló és Vidéke”-t számonként is elárúsítjuk. Lapunk egyes számai Kiss Pál ur piaci üzletében kaphatók. Egy szám ára 16 fillér.

— Jóságverés. Az angvalházi közlegelőre a múlt heteken kibajtott:

Ló	866 drb.
Marha	1991 „
Juh	9459 „
Sertés	546 „
Összesen tehát	12862 drb. jóság.

Hó és fagy. A héten olyan hideg volt az időjárás, hogy beillett volna tél közepére is. Tegnap reggelre erős fagy volt, tegnap délután pedig nagy havazás volt, különösen a czitraháti határreszen. Csudálatos játéka a véletlennek, hogy a tegnapi reggeli fagy nem okozott tetemesebb kárt semmiben.

— Építőmester urak és építkezők figyelmébe. Tisztelettel tudatom a t. építő mester urakat és az építetők közönséget, hogy elvállalom bármely épületnek palával való fedését négyzetméterenként 3 korona 40 fillérért. Palát állandóan raktáron tartok. Mintákkal, költségvetéssel, árajánlattal mindenkor készséggel szolgállok. Nagyobb épületek fedésénél árengedményt nyújtok. Szives pártfogásukat kérem teljes tisztelettel Weisz Ernő fakeserkedő.

Levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő Ur!

A „Szoboszló és Vidéke” múlt heti számában „Ingadozó husarak” czimen egy közlemény jelent meg, amely lehetetlen, hogy a husfogyasztó közönség figyelmét meg ne ragadta volna. Nem azért, mintha talán az árak gyors hanyatlása tűnt volna fel, hanem azért, mert a kóser hus ára jóval olcsóbb volt, mint a tréfié, holott ez mindig megfordítva szokott lenni. Ez különben nagyon érthető is, mert hiszen kóser husnak csak a levágott marha legszebb, leghusosabb részét lehet használni, míg ellenben tréfi husnak elmerik a mészárosok a marhának a legsejteltebb részét is.

Kérdem tehát, hogy mi lehet az oka ennek a visszaszállásnak? Mert, hogy ez a mostani állapot nem egészséges, az kétségtelen, mert a mi jobb, az mindig drágább is szokott lenni.

Tehát úgy látom, hogy a legokosabb a mit tehetünk az, ha mindnyájan kóser húst veszünk. Mert az olcsóbb is, jobb is a közönséges husnál.

Tisztelettel
Egy fogyasztó.

Mi ujság a járásban?

— Sikkasztó vasuti pénztárnok. Lazáry Antal nádudvari vasuti pénztárnok a múlt héten 1400 korona hivatalospénzt elsikkasztott. A bünvádi eljárást megindították a sikkasztó vasuti tisztviselő ellen.

— Késelés. Mile Kálmán püspökladányi lakos Vadász Kálmán ugyanottani lakost egy késsel bosszúból hasba szúrta.

— Tűz. Nyul Béni földesi lakosnak a lakóháza a héten ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A kár 3250 korona.

— Nagy tűz. Rózsa János földesi lakosnak a tanyáján a héten egy kazal szalma meggyuladt. A tűz csakhamar átterjedt az összes épületekre, úgy, hogy a tanya teljesen leégett. A kár 3161 korona.

— Leharapta az orrát. Kovács Lajos kabai lakos Nótáros Márton ugyanottani lakosnak veszekedés közben leharapta az orrát. Az eljárás megindult.

— Lopás. Klein Miksa kabai lakostól Hegedüs Károly ugyanottani lakos 60 kor. értékű ingóságot elloptott. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— Piszkos korcsma. Klein Ferencz kabai korcsmáros ellen eljárást indított a hatóság amiatt, hogy a korcsmáját nagyon piszkosan tartotta.

— Ellopott óra. Juhász Márton kabai kisbírótól Bogdán Ambrus ellopta a zsebóráját. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— Agyonszurt kisleány. Kapus Imre szováti lakos a héten egy vasvillával rá akart ütni a tehenére, a vasvilla azonban ütése közben kiesett a nyeléből s olyan erővel furdolt a tehené mellett álló Kántor Margit 13 éves kisleánynak a homlokába, hogy a gyermek azonnal szörnyet halt. A vizsgálat megindult.

CSARNOK

Sára néni.

Szegény Sára néni a falu bolondja.
Legalább az egész falu annak mondja.
Az alvégen lakik, egy kicsi viskóba,
A legvénebbek sem tudják, hogy mióta.

A haja galambbósz. Termete megroskadt.
A két szeme fénylő, mint két fényes csillag.
Mintha nem is övé volna ez a két szem.
Időnek, vénségnek rajta nyoma sincsen.

Holdvilágos este, amikor tanyára
Minden ember kiül háza kapujába
Odakerül ő is. Valamék felkéri,
Élte történetét beszéli el néki.

Elmondta nem egyszer, elmondta már százszor
S a jó Isten tudná megmondani hányszor.
Mégis, hogyha egyszer valamék felkéri
Sohasem szabódik, újra elmeséli.

„... Ötven esztendeje lesz ezen a nyáron,
Nem volt olyan legény széles e határon,
Mint az én galambom. S mint én olyan leány
— Amint mondták — nem volt hét falu határán.

Megszerettük egymást égő szerelemmel.
Boldog idők voltak. Nem felejttem azt el.
Nem tudom feledni. Hej, pedig azóta
Ötven évnek mult el sok keserve, buja.

Szent karácsony napján keszkenőm elkérte.
Legjobb pajtásával jött el hozzám érte.
Odadtam. Elvitték. Rája három hétre,
Én voltam a falu legszebb menyecskeje.

Egy reggel — úgy látom, mintha most volnék ott —
Katonák jövének, szép magyar huszárok.
És az én galambom — átkozott az óra —
Nem hajtott kérésre, nem hajtott szép szóra,

Elment. Itthon hagyott. Nem hajtott szavamra.
Alig bucsuzott el. Elment virradatra.
Oda volt sokáig. Hírét sem halottam.
Majd holt hírét hozták. Hányszor megsirattam!

Egy este, egy este — úgy emlékszem rája —
Megállott, megállott házuk kapujába.
Által ölelt engem, kérdezgetett mindent.
Éjjel után pedig lóra kapott s elment.

Azóta, azóta eljön minden éjjel.
De el is távozik éjjel idejével.
Hiába könyörgök, mindhiába kérem,
Paripájára kap s elvágtat az éjben.”

Itt elhallgat. Felneáz a csillagos égre.
Két nagy nehéz könyecsepp gyűl a két szemébe.
Ebben a két cseppben annyi keserűség,
Annyi fájdalom és annyi bánat van még.

Egyszer csak felkiált: „Ahol jön! Itt van már!”
Senki sem lát semmit, mindenütt nézik bár.
Felugrik. Elnyalad. Még hallani lehet,
Amint kiabálja: megyek, megyek, megyek!

Nemo.

Közgazdaság.

Adriai biztosító társulat Triestben.

Ezen biztosító társulat rendes közgyűlése,
melyen az elmúlt 70-ik üzletév zárszámadását ter-
jesztették elő, folyó hó 24-én tartatott meg. Az
1908-ik évi üzleti jelentésből a következő fontosabb
adatokat említjük fel:

Az életbiztosítási ágazatban 12,279 ajánlat
nyújtott be K. 74.832,990 biztosítási összegről és
K. 65.712,925 tőkéről szóló kötvény állíttatott ki. Az
1908 december 31-én mutatkozó állomány biztosít-
ott tőkében K. 410 millió és biztosított évi járadék-
okban K. 1.393,387-re rugott. A befolyt biztosítási
díjak összege K. 16.310.908-t tesz ki míg a halál és
elérési esetekben, valamint évjáradékok fejében
kifizetett összegek K. 8.932.232-t igényeltek. A ca-
labriai és szicíliai földrengésből kifolyólag a társu-
latot ért haláleseti károk fedezetére K. 500,000
helyeztetett tartalékba. A kamatláb mérséklésére

szánt ideiglenes díjtartalékhoz további K. 400,000
csatoltatott. Az életbiztosítási díjtartalék az év végén
K. 114547,830 és a viszontbiztosítók részének
levonása után K. 105.592,280 tett ki, a mult évhez
képest tehát K. 6.209.582 többlet a társulat szám-
lájára.

A tüzbiztosítási ágazatban K. 25.269,077 volt a
díjbevétele, a szállítmányi osztályban K. 2.305,195
és a betörés-s biztosításokból K. 497,209 folyt be
díjakban. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen
K. 12.87k,327 fizetett ki e három ágazatban, míg
kárfizetésekre K. 19.217,882 és a viszontbiztosítások
levonásával K. 9.966,031 fordítottatott. A tüzbiztosítási
díjtartalék perzentualiter felemeltetett és a díjtar-
talékok az elemi ágazatokban kitesznek: K. 17.736.063
és viszontbiztosítás levonásával K. 9.576,274-t.

A különféle tartalékok dotálása és az összes
jelentékeny szervezési költségek leírása után melyek
a magyarországi és olaszországi igazgatóságok
felállításánál felmerültek, részvényenként, úgy mint
a mult évben K. 250 osztalék kerül kifizetésre.

A társulat tartalékai a tüggő károk fejében
tartalékba helyezett K. 3.865,083 t leszámítva, 1908
december 31-én meghaladják a 125 millió koronát
és pedig díjtartalékok, a viszontbiztosítás levonásá-
val K. 117.268,492; árfolyamigazozási tartalékok:
K. 1.498,549; nyereségtartalékok K. 2.500,110-re rug.

A társulat a mult évben egy új társulati
épület felállítására céljából, melyben a központi iro-
dák elhelyezését foglalkoztatni, egy nagy ház-
lombót vett Triest város közepén, továbbá egy
előnyös fekvésű házat Graczbán, melyben az ottani
vezérigénység irodái vannak elhelyezve,

Gazdasági kilátások

A héten végre megérkezett a várva-várt eső.
Kedden olyan esők voltak az egész határon ame-
lyek teljesen megáztatták a földet. A növényzet
fejlődésnek is indult, úgy hogy ma már alig
lehet réismerni.

A buzákon nagyot igazított az eső. A tenge-
rik kelnek. A szőlők szépen fakadnak és jó ter-
mést ígérnek.

A gyümölcsök is szépen fejlődnek csak az
a baj hogy a hernyók hirtelen ellepték a fákat.
A legelőt is megújította az eső, úgy hogy most
már lesz mit enni a jószágnak.

Most már csak enyhe időjárásra van szükség,
hogy a növényzet teljes fejlődésnek induljon.

Nyiltér.)

Nyilatkozat.

A „Bánom” szőlőskert körülkerítéséhez szük-
séges léczáru beszerzésére ajánlatot tettem Padrah
Sándor kir. közjegyző urnak a következő levélben.

Tekintetes

Padrah Sándor kir. közjegyző urnak

Helyben.

Ajánlok tekintetességnek 1 öl és 2 méter
hosszu fenyőléczet a „Bánom” felkerítéséhez, dar-
abonként hat fillérért, a szoboszlói vasuti állomásig
szállítva egész vasuti kocsirakomány vételnél. —
Egy tíz tonnás vasuti kocsi körülbelül 9500 drb.
megy.

B. megrendelését kérve maradtam

teljes tisztelettel

Weisz Ernő

fakereskedő.

E levélből látható, hogy a mai faárak mellett
lehetőséges legolcsóbb árakat számítottam.

Ezzel szemben arról értesülök, hogy rosszaka-
ratulag azt terjesztik rólam a városban, mintha én
ki akartam volna használni a kertséget és csak tul-
magas árban lettem volna hajlandó a léczet szállítani.

Minthogy ez a valótlán hír üzleti nevemet mé-
lyen sérti, saját reputációm érdekében voltam kény-
telen e nyilatkozatot közzétenni.

Kiváló tisztelettel

Weisz Ernő

fakereskedő.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a
szerkesztő.

Salétromos gyógyfürdő.

A Sturcz János tulajdonát képező salétro-
mos gyógyfürdő a héten megnyitott, amely kősz-
vény és reuma ellen kiváló gyógyhatású.

A fürdőben kényelmes szobák, jó koszt és
kitűnő italok kaphatók.

Félix gyógyfürdő

téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hő-forrása,
viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alak-
jában, csusz, (reuma) és kőszvény ellen. Női be-
tegségeknél, idült méh és petefészkek gyulladások,
méh hurut, medencebéli sejtiszóvetlob és izdad-
mányoknál; Gyógymód alakjában, idült gyomorbán-
talmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag
betegségeinél, sárgaság és epekőveknel meglepő
gyógyhatás. Tükörkád, mór, szénsav, és iszap-für-
dők. 1908 évben 8600 állandó fürdővendég. Ál-
landó fürdőorvos, állandó gyógytár. 250 kényelmes
lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak.
Állandó elsőrendű cigány zene, vasárnaponként
katona zene, tennis pálya, gondozott séta utak,
200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik
naponta.

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Curtaxs és zenedij nincs.

Prospektust küld az Igazgatóság.

Olesó szabadalmazott

beton tömbös esővas oszloppal

sodronykerítések

és szab.

szőlőlugas oszlopokat

készít

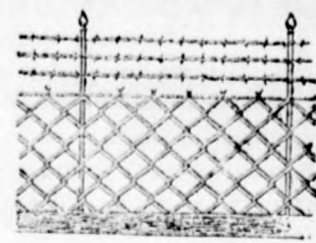
Neubauer János

sodronymű gyáros.

DEBRECZEN,

Kétmalom-u. 4 sz.

Kívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és
bérmentve.

SZENT LÁSZLÓ (Püspök) HEVVIZ GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbélő ke-
zelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól 1/2
kocsin 3/4 órai távolságban. Május — augusztus hó-
napokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16
vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a
fürdőtelepen van.

Az európai hirtű 41° C. meleg természetes hév-
viz javalva van: az izületek és izmok csuzos bán-
talmainál, idült és különösen savas izületi loboknál,
csonttörések és különösen visszamaradt vastago-
dásoknál, kőszvényinél és annak különböző alak-
jainál, idegbajjal nál, melyek rheumatikus alapon
keletkeztek (ischiásnal), különböző bőrbajoknál,
végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült
gyomorbántalmak, májbajok, vesekövek eseteiben.
Állandó fürdőorvos: Nagy Ignác dr.

A különböző igények szerint berendezett nagy-
számu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között
váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora,
könyvtár és tekeasztal. Teraszok szép kilátással. Étter-
mek, czukrázda, sétahelyek a fürdőtelepen és a melette
elterülő őserdőben. Az erdőben 10 tekepálya és
lawv-tennis.

Öt tükör és tizenhárom kádfürdőn kívül morfür-
dők is vannak rendszeresítve. Ujjonnan épült uszoda
uszástanitással és homok-kurával. Fürdők 40 fillértől
1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitűnő zenekar. — Te-
lefon-összeköttetés Nagyváraddal. — Villamos-vilá-
gítás, A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha
és vendéglő a bérlő saját vezetése mellett. Prospektust
kívánatra küld a

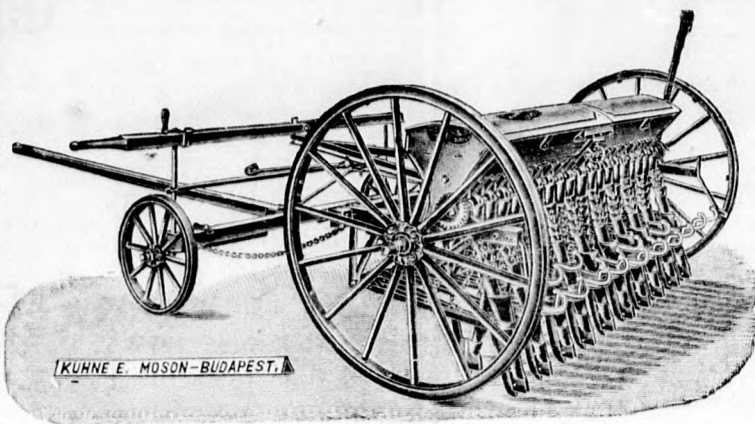
Fürdőkezelőség.

ELISMERT LEHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

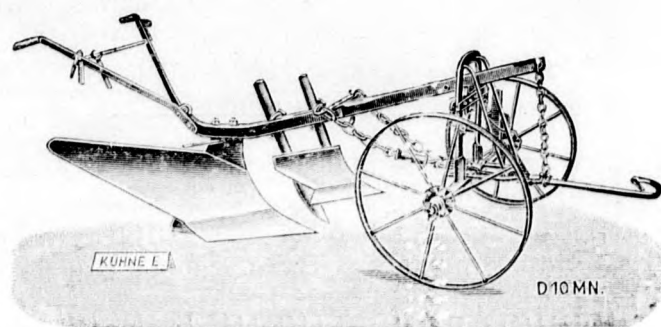
HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTÉSÉG.
LÓERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

„KÜHNE”
mezőgazd. gépgyár r. t.-nál
MOSONBAN

elismert gondos kivitelesen készülnek,
Egy- és többvasu ekék | Kapálóeszközök.
Két- és szántóföld boronák | Töltőgépek.
„Mosoni Drill” sorve-
tőgépek

Tüzifa.

Bükk-hasáb és bükk-dorong Káin
Jakab fakereskedőnél Nagyvárad, Rá-
kóczi-ut 55. Érdeklődők az árakat levelező-
lap útján tudhatják meg. Téglágetők
lőnyben részesülnek.

**Járgányos cséplőgépek,
Rosták és Konkolyozók,
„OSBORNE” aratógépek.**
Képviselet és bizományi raktár:

Stahler Dániel

urnál Hajduszoboszlón.

Gazdasági gépraktár.

B. tudomására adom a tisztelt közönségnek, hogy
sikerült a Magyar kir. államvasutak gépgyárának a bi-
zományi gépraktárát megszerezni, és a mai naptól
állandóan raktáron tartok

páros és páratlan soru vetőgépet,

szecs kavágót, répavágót, szakelét, boronát
és mindenféle gazdasági szerszámokat.

A tűzmentes margit gyorsfőző egyedüli eláru-
sítása, a margit gyorsfőző használatánál 25% szeszt
akaríthat meg, s margit gyorsfőzőt egy gyerek is ke-
zelheti.

Raktáron tartok elsőrendű szekér tengelyt, rud-
vasat és minden olyan cikket ami a vasszerszámhoz
tartozik.

Felhívom a t. közönség figyelmét az építkezési
cikkekemre, úgymint porlanczement, elszigetelő le-
mez és kátrány lemezek, kátrány és karboleneum,
porcellán és zománczozott edény nagy választékban,
asztali és függő lámpák 2 koronától 20 koronáig.
Állandóan friss fűszerek mindenféle festékek és lagok.
Kitűnő gyógyhatású csokoládé és tojás cognac egye-
dül elárúsítása, répa és luczerna magok.

Kornélia permetező.

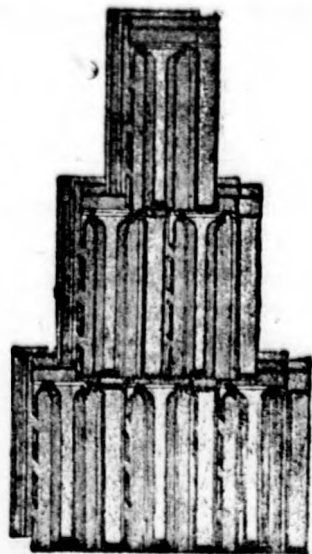
A t. k. pártfogását kéri

Tisztelettel

Auspitz Sámuel.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrlemalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szabadalmazott BOHN
féle természetes vörös
fedélcserép.

BOHN nagykikindai cserepe

legjobb minőségű fedélcse-

rép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselek kerestetnek.

BOHN téglagyár, NAGYKIKINDA.